

[Morten Langa.]

med: at dansk forsvar synger på sit sidste vers. Når selv de konservative er villige til at grave lidt i det, er vi nok kommet til den time, da en alvorlig revision af vor forsvarsordning er på sin plads. Jeg synes også, der var noget i det socialdemokratiske oplæg, der pegede i den retning. Jeg må indrømme, at længe forekom det mig, at hr. Victor Gram næsten var en glimrende advokat for traditionelle konservative synspunkter. Der var så megen tvivl, om det nu ikke gik ud over det ene og det andet, når der var filet nogle kroner et eller andet sted, at jeg blev helt ængstelig for, hvor hr. Victor Gram ville ende; jeg var lige ved at tro, at han ville opsigte forsvarsforliget for at få det skærpet. Men det endte altså efter omstændighederne godt: hr. Victor Gram antydede, at et forsvarsforlig på et lavere niveau måske kunne være fornuftigt, og jeg vil hilse den udvikling med glæde, hvis den bliver til noget — simpelt hen fordi vi hilser enhver fornuftig nedbarbering af forsvaret med glæde; vi vil gerne meget langt ned, som jeg startede med at sige. Jeg tror, at denne debat lægger op til en sådan udvikling. Socialistisk folkeparti har aldrig forudset, at vi skulle mødes her i 1960'erne og i fest og glæde vedtage, at afruste Danmark. Der har ikke engang været gjort nogen forberedelse i den retning; der har dårlig nok været tænkt over, hvordan det skulle gøres. Men jeg synes, at debatten i dag tegner det ganske klare billede, at de konservative som de militante forsvarere af et massivt værn har fået tænderne trukket ud, og at socialdemokraterne, som ellers har hjulpet dem bravt i mange år, er begyndt at ville nedtrappe med et par trin. Mon så ikke timen er kommet, da den linje, socialistisk folkeparti ser for sig på lidt længere sigt, måske alligevel vil vise sig at være den holdbare?

Jeg vil gerne have undersøgt, om en mål-sætning som den, jeg her lægger frem, kan få folketingets sympati. Jeg vil ikke regne med, at den vil materialisere sig; men jeg vil dog gerne prøve, og samtidig vil jeg gerne hermed have fastslået, at det er den politik, som socialistisk folkeparti mener vi skal holde os til, og som vi håber vil blive den vindende på ikke alt for lang sigt. Da jeg gerne vil have dette præciseret og

gjort klart, skal jeg tillade mig at fremsætte følgende forslag om motiveret dagsorden:

„Idet folketinget opfordrer parterne til at opsigte forsvarsforliget, henstiller det til regeringen at forberede en almindelig afrustning af Danmark og fortsætter derpå behandlingen af den på dagsordenen opførte sag.“

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Kjær Rasmussen: Som man husker, blev forsvarsforliget i sin tid indgået mellem de såkaldte demokratiske partier. Det var i hine tider, man kunne høre socialdemokraten hr. Victor Gram sige her i salen, at nu var forsvaret som politisk stridsemne taget af dagsordenen i dansk politik. Men nu er forbrødringens tid åbenbart ved at rinde ud. Det må man antage, siden hr. Victor Gram her i dag har fået sat forsvaret på dagsordenen.

Hvis han nu på sit partis vegne vil opsigte forliget, skal han naturligvis ikke have utak fra vor side. Er han og hans parti bare ude på at bemægtige sig nogle partitaktiske fordele, ja, så kan vi ikke se rettere, end at debatten her er så temmelig overflødig. Den holdning, som er kommet til udtryk hos den tidligere forsvarsminister, kunne tyde på, at man nu blot vil have lejlighed til at råbe „løftebrydere!“ efter de tre andre forligspartier, og lad mig derfor sige det med det samme, at vort parti naturligvis intet har at gøre i den sandkasse. Vi så hellere, at man fra alle fire partiers side tog hele NATO-politikken op til revision.

Det, der i første række må interessere her, er NATO-filosofien, og jeg må næsten komplimentere hr. Erik Kragh for, at han som den eneste af forligspartiernes ordførere kom ind på denne NATO-filosofi. Den går som bekendt ud på, at så længe der findes Sovjetsoldater i Østeuropa, så længe er der en potentiel trussel. Den går endvidere ud på, at Sovjet ønsker kontrol med Østersøens udløb, og for at afværge denne overhængende fare må Danmark altså have et militært forsvar. For at besværges disse truende ulykker må Danmark hvert år